

Viết bài văn kể về một kỉ niệm của bản thân

1 Định hướng

a) Kỉ niệm là những câu chuyện còn giữ lại được trong trí nhớ của mỗi người. Viết bài văn kể về một kỉ niệm là ghi lại những điều thú vị, có ấn tượng sâu sắc về một sự việc trong quá khứ mà em đã chứng kiến và trải nghiệm. Trong bài viết, người kể sử dụng ngôi thứ nhất, thường xưng “tôi”.

Ví dụ, văn bản sau kể về một kỉ niệm trong thời học sinh của tác giả.

NGƯỜI THỦ THƯ THỜI THƠ ẤU

Năm ấy, khi tôi 6, 7 tuổi thì bác đã về hưu rồi. Tôi không biết tuổi tác, công việc của bác; chỉ biết tên bác là Hải. Bác có chòm râu quai nón đã bạc thật đẹp. Bác còn đẹp hơn nữa khi ngồi ở bên cửa lớp học, trong một buổi chiều rét buốt, mơ màng dạo một khúc nhạc réo rất bằng chiếc đàn măng-đô-lin nhỏ nhỏ của mình.

Những năm ấy, ở trường chưa có thư viện chuyên nghiệp như bây giờ. Chính bác Hải đã đứng ra thu gom sách và lập một tủ sách bé nhỏ, đặt ở một phòng học của ngôi nhà cấp bốn trong trường. Ngày mùa đông khô hanh, chúng tôi say mê đọc từ trưa cho đến xế chiều. Những ngày mùa lũ, mùa mưa thì mới chán, nước ngập đến tận khoeo chân, thư viện nhỏ đóng cửa. Khi đó, chúng tôi vẫn cứ ngong ngóng đợi bác Hải đến trường trên chiếc xe đạp lọc cọc, chòm râu bạc rung rung theo nhịp đạp xe.

Tôi còn nhớ như in ngày đầu đi đăng kí thẻ đọc. Hồi ấy, thư viện chỉ nhận các “anh, chị” từ lớp ba trở lên. Tôi học lớp hai, mới 7 tuổi, chưa đủ “điều kiện” sở hữu một cái thẻ đọc bằng bì màu xanh xám, có ghi tên học sinh, tên lớp trịnh trọng. Tôi không chịu được “bất công” ấy, vẫn đến nhưng không dám nói gì, chỉ mon men đứng nhìn. Bác Hải bảo về nhà thì tôi không chịu, vẫn cứ chăm chăm đứng nhìn đám anh chị lớn hơn tí chút ngồi đọc sách. Ý chừng sốt ruột quá, bác bèn hỏi han tôi học lớp nào, con nhà ai. Biết được mong muốn của tôi, bác đưa: “Thế thì bác phải kiểm tra xem cháu đọc có nhớ gì không!”. Sẵn trên giá có cuốn *Búp sen xanh*⁽¹⁾, bác đưa cho tôi bảo mang về.

Chiều hôm đó, tôi ngồi đọc *Búp sen xanh*. Đến hai, ba ngày sau vẫn say mê đọc. Hết tuần, tôi mang trả cuốn sách. Bác hỏi: “Trong sách có bài thơ nào không?”. Tôi đọc ngay một bài thơ nhỏ trong cuốn sách cho bác nghe.

Thế là ngay lập tức, tôi được trao một tấm bìa có tên mình, thậm chí, được mượn sách mang về nhà thường xuyên. Sau này gặp mẹ tôi, bác Hải cứ tấm tắc khen mãi trí nhớ của tôi. Bác không nghĩ rằng, với đứa trẻ, trong đầu còn chưa chậm chội lắm những gì đã nhớ thì việc nhớ một bài thơ nhỏ chẳng đáng kể gì! Nhưng những lời khen của bác cũng khiến tôi thầm tự hào và bỗng trở nên tự tin lên rất nhiều – đã nhúc nhích dám viết, dám nói, dám chia sẻ những gì mình nghĩ.

Tôi không còn nhớ thư viện nhỏ ngày ấy tồn tại đến bao giờ. Chỉ nhớ, sau này, khi tôi lên lớp ba, chúng tôi rất hay đến nhà bác Hải ở khu tập thể của Trường Đại học Bách Khoa Hà Nội để nghe bác đàn, tập hát và... tập kể chuyện. Tôi còn nhớ

(1) *Búp sen xanh*: tiểu thuyết của nhà văn Sơn Tùng viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh.

được một bài hát bác từng đàn cho chúng tôi hát theo là bài *Reo vang bình minh...* Tiếng đàn măng-đô-lin trong trẻo, róc rách như nước chảy buổi sớm từ trên núi cao qua những con suối nhỏ, đưa trí tưởng tượng con trẻ đi rất xa...

(Theo NGUYỄN THUY ANH,
Tập chí Văn học và Tuổi trẻ, số 12, 2016)

b) Từ văn bản *Người thủ thư thời thơ ấu*, có thể rút ra được cách viết bài văn kể về một kỉ niệm của bản thân:

- Xác định kỉ niệm được kể lại và nêu tên kỉ niệm đó ở nhan đề của bài viết.
- Kể về kỉ niệm đã xảy ra như thế nào? Có gì đặc sắc và đáng nhớ?
- Sử dụng ngôi kể thứ nhất, xưng “tôi” để dễ dàng trình bày những quan sát, suy nghĩ, cảm xúc của bản thân.
- Suy nghĩ về những ảnh hưởng, tác động của kỉ niệm ấy.
- Kết thúc: Nói lên mong ước và cảm nghĩ của người viết.

2 Thực hành

Bài tập: Kể lại một kỉ niệm sâu sắc của em với thầy cô, bạn bè khi học ở trường tiểu học.

a) Chuẩn bị

- Nhớ lại và xác định một kỉ niệm sâu sắc của em những năm học tiểu học (kỉ niệm gì, với ai, khi nào,...).
- Xem lại cách viết về một kỉ niệm trong mục 1. Định hướng ở trên.

b) Tìm ý và lập dàn ý

- Tìm ý dựa vào mục a) nêu trên, đặt ra và trả lời các câu hỏi như:
 - + Em nhớ và định kể lại kỉ niệm gì?
 - + Câu chuyện xảy ra như thế nào?
 - + Vì sao kỉ niệm ấy sâu sắc, đáng nhớ?
- Lập dàn ý bằng cách dựa vào các ý đã tìm được, sắp xếp lại theo ba phần lớn của bài văn, gồm:
 - + Mở bài: Nêu khái quát về kỉ niệm em định kể. Ví dụ: Kể về một lần cô giáo đã giúp em khi học lớp 4; chuyện em đã ân hận như thế nào khi trót nói dối bạn cùng học lớp 5;...
 - + Thân bài: Kể chi tiết, cụ thể về kỉ niệm ấy bằng cách làm rõ các nội dung sau:
 - Nêu địa điểm và thời gian xảy ra câu chuyện, các nhân vật liên quan.
 - Kể lại diễn biến câu chuyện từ bắt đầu đến kết thúc; chú ý các sự việc, hành động, ngôn ngữ,... đặc sắc, đáng nhớ.
 - Nêu điều làm em nhớ hay vui buồn, xúc động.

+ Kết bài:

- Nêu cảm nghĩ của em về kỉ niệm hoặc bài học rút ra từ kỉ niệm ấy.
- Nói lên mong ước từ kỉ niệm ấy.

c) Viết

Từ dàn ý đã làm, viết thành bài văn theo yêu cầu của đề.

d) Kiểm tra và chỉnh sửa

- Kiểm tra dàn ý đã xây dựng và xác định các lỗi về nội dung cần chỉnh sửa.
- Kiểm tra đoạn văn, bài văn đã viết, phát hiện và tìm cách sửa các lỗi về viết: dùng từ, chính tả, ngữ pháp, trình bày,...